

Приложение № 2 към чл. 6 (Изм. - ДВ, бр. 3 от 2006 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 3 от 2011 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 12 от 2016 г., в сила от 12.02.2016 г., изм. - ДВ, бр. 3 от 2018 г., изм. - ДВ, бр. 31 от 2019 г., в сила от 12.04.2019 г.) на Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (загл. Изм. – ДВ, бл. 3 от 2006 г.)

Информация за преценяване на необходимостта от ОВОС на инвестиционно предложение (ИП) „Изграждане на два броя ветрогенератори” в ПИ 68045.316.1, м.”Новите лозя” по ККР на с.Сомовит, общ. Гулянци и в ПИ 68045.211.21, м.”Зад лозята” по ККР на с.Сомовит, общ. Гулянци, обл. Плевен

I. Информация за контакт с възложителя:

1. Георги Александров – Управител на „Д – Ж КЪМПАНИ” ЕООД, с административен адрес и седалище на управление: гр. София, жк. „Овча купел”, бл.418, вх.3, ет.3, ап.204
2. Пълен пощенски адрес/ адрес за кореспонденция: гр. София, ж.к. Манастирски ливади- запад, ул. Родопски извор № 60, ет. 2, офис 16).
3. Телефон 0888929127 и e-mail: joroaleksandrov@yahoo.com
4. Лице за контакти: Георги Александров

II. Резюме на инвестиционното предложение:

Настоящата информация за преценяване на необходимостта от ОВОС на заявленото ИП е изгответена в изпълнение на изискванията по глава шеста, раздел III от ЗООС и Наредбата за ОВОС и след получаване на писмо – изх. № 1261(6) от 27.04.2022 г. на РИОСВ-Плевен, с което компетентният орган по околнна среда ни уведомява, че на базата на депозирано искане от страна на „Д-Ж КЪМПАНИ” ЕООД с вх.№ 1261(5) от 15.04.2022 г. и № 1262(3) от 25.04.2022 г., както и на входирани по-рано Уведомление за ИП с вх.№ 1261/23.02.2022г. и Уведомление за ИП с вх.№ 1262/23.02.2022 г. и на основание чл.82, ал.3 от ЗООС, преценява и се произнася, че заявлените като отделни ИП в тези Уведомления следва да се обединят в една обща процедура за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС.

1. Характеристики на инвестиционното предложение:

а) размер, засегната площ, параметри, мащабност, обем, производителност, обхват, оформление на инвестиционното предложение в неговата цялост;

Инвестиционното предложение (ИП) е електрическа централа за производство на електроенергия от възобновяем енергийен източник – вятърът. Основните елементи, съставящи централата, са:

1.1. Самостоятелно построени 2 бр. ветрогенератори (ВГ № 1 и ВГ № 2) на подходящи места в ПИ 68045.316.1 и ПИ 68045.211.21, комплектовани със съответната електрическа уредба за трансформиране на произведената електроенергия на напрежение 20 kV и други елементи, съгласно заложената електросхема и компановка.

1.2. Подземна кабелна мрежа 20 kV за връзка на съоръженията помежду им и със съществуващ БКТП. Трасетата на кабелната мрежа ще следват съществуващите стопански пътища на територията. (Към информацията е приложена схема на трасетата на кабелната мрежа).

Техническите данни на предвидените към момента генератори са:

А) За Ветрогенератор № 1:

Номинална мощност	- до 2.5 MW
Роторен диаметър	- до 104 м
Височина на кулата	- до 105 м

Б) За Ветрогенератор № 2:

Номинална мощност	- до 3.0 MW
Роторен диаметър	- до 119 м
Височина на кулата	- до 112 м

За извършване на строително-монтажните дейности (за изкопаване и изливане на фундамента, за разполагане на монтажния кран, за разтоварване елементите на ветрогенератора и наземен монтаж и др.) около избраната позиция на ветрогенератора ще се обособи временна работна площадка, състояща се от т.н. кранова (монтажна) площадка и временен подход към нея. Те ще бъдат в рамките на собствения имот, без да се нарушава чужда собственост. След приключване на строителния процес тези временно застани площи ще бъдат рекултивирани и благоустроени, така че да се ползват по основното си предназначение за земеделски нужди.

б) взаимовръзка и кумулиране с други съществуващи и/или одобрени инвестиционни предложения;

На територията около проектните площи на ИП има съществуващи инвестиционни предложения, както следва:

- 4 бр. ветрогенератори на Велга – отстоящи на разстояние от 1-2 км в североизточна посока от площадките на оценяваното ИП.
- 3 бр. ветрогенератори на настоящия възложител - отстоящи на разстояние от 0.5-1.0 км в северозападна посока от площадките на оценяваното ИП

Няма информация за други предвидени и/или одобрени подобни или с различна функция ИП в близките територии.

Общото между реализираните ИП и оценяваното в настоящата информация е, че избраните местоположения не попадат в границите на защитени зони, че могат да се определят като „слаборискови зони“ за сухоземни местоположения, тъй като се намират в открити обработвани земи без или с малко линейни елементи (горски пояси, храсталаци, водни течения) и не са разположени в райони, където се концентрират птици или прилепи през определени периоди от годината, например по време на миграция.

Не се очаква кумулативен ефект при експлоатацията на тези ИП, тъй като са на достатъчни разстояния помежду си и няма опасност да се създаде барьерен ефект за предвиждане на птици и прилепи, дори и съвместно с останалите подобни ИН. Районът не е изявен миграционен коридор, място с тесен фронт на миграция и територия, която концентрира високи числености птици по време на миграция.

Заедно с построените към момента други ИП, трайно нарушената площ (обработвани земи) е много малка част от землището на с.Сомовит и от територията на община Гулянци.

При реализациата и последващата експлоатация на ИП и при съвместното съществуване на посочените по-горе, няма опасност от кумулиране на въздействия върху околната среда и здравето на хората, тъй като дейността на ИП не предполага и не предпоставя отделяне на емисии на вещества, в т.ч. приоритетни и/или опасни, при които се осъществява или е възможен контакт с води или замърсяване на въздуха или елементи на природата.

в) използване на природни ресурси по време на строителството и експлоатацията на земните недра, почвите, водите и на биологичното разнообразие;

Не се налага използване на природни ресурси, както по време на строителството, така и по време на експлоатацията на ИП. Естеството на обекта и неговата функция не предпоставят използването на такива. При строителството ще се използват готови бетонови разтвори и арматура за фундамента на ВГ, като елементите на съоръжението ще се доставят на съответните площи в готов вид за монтиране.

По време на извършване на СМР и при експлоатацията ИП не включва използване, съхранение, транспорт, производство и работа с материали, които могат да бъдат опасни за околната среда и здравето на хората. Конкретните методи на строителство и монтаж на съоръженията на площадката и количествата на използвани сировини и материали ще бъдат детализирани в проектната документация, съгласно ЗУТ и поднормативните му актове.

г) генериране на отпадъци - видове, количества и начин на третиране, и отпадъчни води;

Реализацията на обектите ще следва разработен и одобрен „План за управление на строителните отпадъци - ПУСО”, като част от проектната документация.

Отпадните продукти **по време на строителството** на обекта ще са предимно излишни скални и земни маси от изкопните работи и строителни отпадъци - бетонни, метални, дървени и др. материали. Освен това ще се генерират опаковки от доставените за строителството материали и сировини, както и от битовата дейност на участниците в строителния процес. Ще се образуват и битови отпадъци от работещите на площадката. Количеството на отделните видове отпадъци ще се конкретизира в етапа на работното проектиране, като към момента можем да посочим приблизителни количества.

В процеса на строителството на отделните подобекти на ИП ще се генерират следните видове отпадъци:

Изкопани земни маси, различни от упоменатите в 17 05 05, (респ. несъдържащи опасни вещества), код 17 05 06, в т.ч.:

Земни и скални маси. Хумус - При изпълнение на изкопите за изграждане на фундаментите на ВГ - част от изкопните земни и скални маси ще се съхраняват на съответната площадка и ще се използват за обратни насыпи върху фундаментите и за подравняване и възстановяване на терените около тях. Излишните количества земни маси (които се очаква да бъдат минимални, предвид малкият обем изкопни работи при изграждането на само 2 бр. ветрогенератори) ще се извозват на депо, определено от кмета на община, или ще се ползват след предварително съгласуване с общинските власти и РИОСВ-Плевен за засипване на сметища, или заравняване на земни понижения и неравности в района. Очаквано общо количество на изкопаните земни маси за двата подобекта- около 1800-2200 м³. Голямата част от тях остава на място като обратен насып. Трасетата на подземните кабелни линии изцяло ще се зариват.

Отнетият преди същинските изкопни работи **хумус** не се третира като отпадък, но се отчита към настоящия раздел като генериран по време на строителството материал, който е задължително да се съхранява на определена площадка в границите на имота и после да се оползотвори изцяло за възстановителни и облагородяващи дейности по терените след приключване на СМР. Неговото приблизително количество се очаква да бъде около 450-500 м³.

Строителни отпадъци – неупотребен бетон, кабели, изолационни материали, желязо и др.. Генерирането на строителен отпадък „**бетон**” е посочено само като възможност, тъй като при съвременните начини за извършване на бетонови работи разпиляването на бетонови смеси,resp. генерирането на отпадък „**бетон**” е сведено до минимум. Предполагаемите количества са незначителни и в случай на образуването им своевременно ще бъдат извозени до общинското (регионалното) депо за строителни отпадъци.

Метални отпадъци – арматурно желязо, арматурна тел, строително желязо и др. - Смеси от метали (включително техните сплави), код 17 04, като отпадъци, в т.ч.: профили, винтели, арматура и строително желязо, код 17 04 05 – Желязо и стомана.

Строителните отпадъци временно ще се събират разделно на определени площи (в самостоятелни съдове или палети) в рамките на работната площ и предават на физически или юридически лица, притежаващи разрешение за дейността по чл.35 на ЗУО. Генерирането на строителните отпадъци и тяхното събиране, съхранение, извозване и др. ще следва ПУСО и съответните изисквания и предписания на общинските власти. Количеството на тези отпадъци е непрогнозируемо, но очакванията са за минимално количество.

Опаковки –най-общо смесени опаковки, код 15 01 06. Възможно е образуването им при доставката на материали и съоръжения, поставени в определени опаковки – метални, пластмасови, дървени, хартиени и картонени, стъклени и др., както и от битовата дейност на работещите на отделните подобекти. Очакванията са за генериране на минимално количество от тези отпадъци.

Опасни отпадъци - Хидравлични масла (например код 13 01 11*, код 13 01 13*), двигателни масла, масла за зъбни предавки (общ код 13 02), спирачни и антифризни течности, маслени филтри и акумулаторни батерии с електролит (общ код 16 01) и др. Някои от посочените отпадъци е възможно да се генерират от транспортната и строителна техника по време на строително-монтажните работи **само при аварийна подмяна на площадките на обекта**. Количеството на подобни опасни отпадъци от

транспортна и строителна техника при аварийна подмяна е непрогнозирамо. Образуваните отпадъци е необходимо да се събират в затворени метални варели и контейнери и да се транспортират в основната база на изпълнителя на строителните работи.

Твърди битови отпадъци - Смесени битови отпадъци, код 20 03 01. Смесени битови отпадъци ще се образуват от жизнената дейност на работещите на отделните площадки. Отчитайки коефициента на неравномерност при извършване на СМР (средно на ден ще работят максимално по около 10 человека на обект - по 0,5 кг/човек), очакваното дневно количество на битовите отпадъци ще бъде около 5 кг. Отпадъците ще се събират в съответните съдове, иззвозват от организацията изпълнител на СМР и предават за депониране на организирано депо за ТБО на територията на община.

След завършване на СМР на площадките и по време на експлоатацията на ИП няма да се генерираят посочените отпадъци, в т.ч. и битови, тъй като не се изисква присъствие на обслужващ персонал.

д) замърсяване и вредно въздействие; дискомфорт на околната среда;

Замърсяване и дискомфорт на околната среда се очаква основно в процеса на строителните работи – неорганизирани прахови и газови емисии и наднормени шумови нива. Тези въздействия ще бъдат с временен характер (докато трае строителството), инцидентни, с периодично проявление и ниска честота, и ще бъдат ограничени в рамките на работните площи. По време на експлоатацията на ИП не се очаква замърсяване на околната среда.

е) риск от големи аварии и/или бедствия, които са свързани с инвестиционното предложение;

Риск от инциденти, свързани с потенциална опасност от замърсяване на околната среда, са възможни в следните случаи при изграждането на ИП:

- Авария на строителна механизация или МПС и изтичане на масла в почвата, евентуално проникване в подземните води или замърсяване на повърхностни водоизточници;

- Разрушаване на съществуващи водоотвеждащи канали, водостоци, съоръжения и проводи на питейни води, напоителни канали и др., и по този начин създаване на възможност за замърсяване на води – повърхностни, подземни, питейни, както и за предизвикване на наводнения, заливане на площи и др. Тези въздействия върху компоненти на околната среда, ландшафта и биоразнообразието са с ниска степен на вероятност, при добро и качествено изпълнение на професионално изгответи проекти, отчитащи подобни потенциални рискове.

- Възникване на пожар на площадките, при който може да се стигне до отделяне на вредни за околната среда и здравето на хората газове;

- Натрупване на отпадъци и разпиляването им извън специализираните съдове на отделните площи.

Подобни инциденти могат да се избегнат при създаването на строга организация и контрол на строителния процес и стриктното изпълнение на Плана за безопасност и здраве (ПБЗ), който е част от задължителните проекти по ЗУТ.

ж) рисковете за човешкото здраве поради неблагоприятно въздействие върху факторите на жизнената среда по смисъла на § 1, т. 12 от допълнителните разпоредби на Закона за здравето.

По смисъла на § 1, т. 12 от ДР на Закона за здравето "Факторите на жизнената среда" са:

- води, предназначени за питейно-битови нужди;
- води, предназначени за къпане;
- минерални води, предназначени за пиеене или за използване за профилактични, лечебни или за хигиенни нужди;

На оценяваната територия за изграждане на двата ВГ няма регистрирани питейни водоизточници и свързаните с тях санитарно-охранителни зони. Няма данни и за наличие на минерални води, предназначени за пиеене или за използване за профилактични, лечебни или за хигиенни нужди.

- шум и вибрации в жилищни, обществени сгради и урбанизирани територии;

В близост до бъдещите обекти на инвестиционното предложение няма територии с нормиран шумов режим. Жилищните сгради на най-близкото населено място - с. Сомовит са на достатъчно голямо отстояние по права линия от ветрогенераторите, с което са изпълнени изискванията за отдалеченост на минимум 500 м на подобни инвестиционни предложения от регулативните граници на населени места.

По време на СМР ще има краткотрайни, инцидентни и с ниска честота вибрации от строителната техника и движението на транспорта. За околната среда тези вибрации (общи и локални) почти нямат практическо значение, тъй като затихват на много малки разстояния от източника на вибро въздействие. По време на експлоатацията качествено изградените съоръжения не са източници на вибрации.

- ионизиращи и нейонизиращи лъчения в жилищните, производствените, обществените сгради и урбанизираните територии;

По време на извършване на СМР на отделните подобекти не са предвидени и няма да има допълнителни източници на лъчения - топлинни, радиационни, ионизиращи, нейонизиращи (електромагнитни) и др. на територията на ИП и в близост до него. Стойностите на нейонизиращите лъчения ще са **фоновите** за дадения географски регион и са главно в обхвата на свръхнискочестотните (СНЧ) и нискочестотните електромагнитни лъчения (ЕМЛ).

Прогнозата за въздействието на ЕМП (които са в СНЧ и НЧ обхват) при експлоатацията на инвестиционното предложение е, че то ще бъде незначително и няма да има вреден ефект както върху работещите (персонала, извършващ периодични поддръжка и ремонт на ветрогенераторите), така и върху населението в района на ИП (селскостопанските работници, живущите в близките населени места, случайно преминаващи около съоръженията и др.).

Не се очаква вредно въздействие и върху флората и фауната в оценявания район от ЕМП на инвестиционното предложение.

- химични фактори и биологични агенти в обектите с обществено предназначение;

По своя характер и функции ИП не е източник на химични фактори и биологични агенти, така че не се явява потенциална опасност за обектите с обществено предназначение, а от там и за здравето на хората.

- курортни ресурси;

Процесните територии представляват земеделски земи, не са част от урбанизирана територия с наличие на курортни ресурси и свързаните с ползването им обекти и инфраструктура. Поради тази причина няма обекти за временно настаниване (хотели, мотели, общежития, почивни домове, ваканционни селища, къмпинги, хижи и др.), както и места за отдих и развлечения (плувни басейни, плажове и места за къпане, паркове и градини за отдих, вилни зони, атракционни паркове, аквапаркове и др.), което от своя страна изключва въздействие върху подобни курортни обекти от реализацията на ИП.

- въздух

Не се очакват емисии на вредни вещества в **атмосферния въздух**. Естеството на обекта и неговата функция не предполагат образуването и емитирането на вредни замърсители в околната среда.

При това положение стойностите на нейонизиращите лъчения ще са **фоновите** за дадения географски регион и са главно в обхвата на свръхнискочестотните (СНЧ) и нискочестотните електромагнитни лъчения (ЕМЛ). Изльзвателите в околната среда на **фоновите** лъчения са съществуващите електропроводи за високо напрежение, откритите разпределителни устройства, комуникационните системи – радиостанциите, изльзваващи на дълги, средни, къси и ултракъсъни вълни, телевизионните предаватели, базовите станции за мобилна комуникация, радарните системи и др.

На тази база заключението е, че по време на строителството на инвестиционното предложение няма да се надвишат максималните допустими стойности на различните нейонизиращи лъчения, съгласно общите и специфичните норми за конкретните видове и въздействието им върху околната среда и здравето на хората се оценява като нулево.

2. Местоположение на площадката, включително необходима площ за временни дейности по време на строителството.

Ветрогенератор № 1 (ВГ1) ще се реализира в ПИ 68045.316.1, м."Новите лозя" по ККР на с.Сомовит, общ. Гулянци, обл. Плевен. Имотът представлява „земеделска територия”, с начин на трайно ползване – „лозе” и категория – 7 (седма). Площта на имота е 1000 кв.м.

Ветрогенератор № 2 (ВГ2) ще се реализира в ПИ 68045.211.21, м."Зад лозята" по ККР на с.Сомовит, общ. Гулянци, обл. Плевен Имотът представлява „земеделска територия”, с начин на трайно ползване – „нива” и категория – 5 (пета). Площта на имота е 1235 кв.м.

Двета имота са собственост на „Д-Ж КЪМПАНИ” ЕООД, съгласно приложените документи за собственост, съответно НА № 184, том 4, вх.рег. № 1526 от 15.07.2021 г., дело № 783/2021 на Служба по вписванията гр.Никопол за ПИ 68045.316.1 и НА № 132, том 1, вх.рег. № 177 от 28.01.2022 г., дело № 132/2022 на Служба по вписванията гр.Никопол за ПИ 68045.211.21.

1. За ПИ 68045.316.1, предвиден за площадка на ВГ1, към настоящия момент има готов ПУП-ПЗ, разработен въз основа на Заповед за допускане № СБР-02-01-1 от 04.01.2022г. на Кмета на община Гулянци, издадена след Решение № 389/17.12.2021 г. на ОбС Гулянци, с което се разрешава изготвянето на плана, съгласно изискванията на ЗУТ и СМСМА. С проекта е определена за промяна на предназначението част (500 кв.м) от ПИ 68045.316.1 (лозе с площ 1 000 кв.м) в Пч зона с размери 20 м x 25 м за изграждане на тръбна конструкция за ветрогенератор, с височина до 105 метра и евентуално разполагане на ЗРУ (закрита разпределителна уредба). Центърът на тръбната конструкция на ветрогенератора и контурите на площа за промяна на предназначението са точно определени с координати в Координатна система БГС2005-кад. Това определяне е свързано с роторния диаметър до 104 м и необходимостта от сервитут, равен на роторния диаметър плюс 2 м, съгласно изискванията на чл.64 от Закона за енергетиката и Наредба 16 от 09.06.2004г.

В следващата таблица са описани координатите на площа от имота, подлежаща за промяна, според изготвения ПУП-ПЗ за ПИ 68045.316.1 – в Координатна система БГС2005 – кад.

№	X {m}	Y{m}
1	4838262.385	442752.822
2	4838258.247	442777.989
3	4838278.111	442780.306
4	4838282.089	442756.062

Кота на центъра на турбината: X (север) = 4838270.33; Y(изток) = 442766.81

2. За ПИ 68045.211.21, където ще се реализира ВГ 2, вече има преминала процедура по изготвяне и одобряване на ПУП-ПЗ, с който се определя предназначението, начинът и характера на застрояването в имота. Според този план, предназначението на територията е „урбанизирана”, а начинът на трайно ползване „За електроенергийно производство”. Има и изготвен и одобрен ПУП-ПП за подземната кабелна мрежа и за достъп до площадката.

С проекта също е определена за промяна на предназначението част (500 кв.м) от ПИ 68045.211.21 (нива с площ 1235 кв.м) в Пч зона с размери 20 м x 25 м за изграждане на конструкцията на ветрогенератора, с височина на главината до 119 м и размер на ротора до 112 м и евентуално разполагане на ЗРУ (закрита разпределителна уредба). Чистата площ на фундамента е от 350 - 450 кв. м., а строителната площадка около него е около 750-800 кв. м.

В следващата таблица са описани координатите на точките, определящи границите на ПИ 68045.211.21:

№	X {m}	Y{m}
1	4749915.85	8625105.24
2	4749910.90	8625104.56
3	4749927.91	8624980.19
4	4749928.27	8624977.65
5	4749954.56	8624981.25
6	4749955.02	8624981.31
7	4749951.35	8625008.05
8	4749929.56	8625005.07
9	4749923.86	8625046.68

3. Описание на основните процеси (по проспектни данни), капацитет, включително на съоръженията, в които се очаква да са налични опасни вещества от приложение № 3 към ЗООС.

Основният процес за производство на електроенергия ще се извършва от ветрогенераторът. Това е система от ротор с три перки, скоростна кутия и електрически генератор. Обединени са в така наречената гондола, която се разполага на стоманена, конусообразна кула, надеждно монтирана върху стоманобетонов фундамент, излят в земята до „кота 0” спрямо земната повърхност.

Аеродинамичната система на ротора с перките преобразува линейните въздушни потоци (вятъра) във въртеливо движение с ниска скорост. Типичната скорост на въртене на съвременните ветрогенератори е 6-32 оборота в минута, а тяхната равномерност, независимо от скоростта на вятъра (в допустим диапазон), се гарантира и поддържа от сложна компютърна система, хидравлични или електрически задвижки, управляващи ъгъла на атака на перките, спирачки и аварийно-блокирани механизми и др. В основата на

кулата на ветрогенератора са разположени таблата за управление и силовите ел. табла. При някои модели там се разполага и трансформаторът 690V/20 kV, както и необходимите защити и прекъсвачи, което обезпечава свързване на ветрогенератора директно към мрежа 20 kV на електроснабдителното предприятие, или към локална мрежа 20 kV за връзка с подстанция 20 kV/110 kV.

4. Схема на нова или промяна на съществуваща пътна инфраструктура.

Реализацията на инвестиционното предложение не предвижда промяна на съществуващата транспортна инфраструктура и не налага изграждането на нова такава.

5. Програма за дейностите, включително за строителство, експлоатация и фазите на закриване, възстановяване и последващо използване.

Предвидено е едноетапно изграждане на ИП, като в проектните терени ще се изграждат фундаментите на ВГ, подходите към тях и крановите площиадки. След приключване на изкопните работи и монтажа на елементите на ВГ съответната площиадка ще се рекултивира и възстанови.

Тъй като настоящата информация касае инвестиционно намерение на най-ранна фаза от неговото развитие, на този етап няма изготвена и не е необходимо да се изготвя програма за дейностите, включително за строителство, експлоатация и фазите на закриване на инвестиционното предложение, както и за възстановяване и последващо използване на земята. Това предстои като задължение на възложителя, след като се одобри ПУП-ПЗ, издадат съответните строителни разрешения и изготвят работните проекти за ИП.

6. Предлагани методи за строителство.

Строителството на обекта ще се извършва на място по традиционни строителни способи. Ще се използват строителни материали за монолитно изграждане на фундаментите на ВГ. На проектните площиадки ще се извършват конструктивните изкопи за фундаментите, последвани от съответните кофражно-армировъчни и бетонови работи и след постигане на определената якост на бетона, ще се монтират елементите на кулата. Ще последват другите СМР, специфични за такива обекти. Накрая ще се извършат рекултивационите дейности за възстановяване и облагородяване на площиадките.

7. Доказване на необходимостта от инвестиционното предложение.

Инвестиционното предложение е една нова тенденция за алтернативни енергоизточници, т.н. **възобновяеми енергийни източници (ВЕИ)**. Използването на възобновяемите източници, заедно с рационалното използване на енергията е важна движеща сила на устойчивото развитие и същевременно осигурява постигането на целите за сигурност на енергийните доставки и намалява зависимостта от резки промени на цените на петрола, допринася за намаляване на търговския дисбаланс и стимулира създаването на нови работни места.

При използването на **ВЕИ** като енергиен ресурс се предотвратява изхвърлянето в атмосферата на големи количества вредни вещества, характерни за конвенционалните горива. Спират се замърсяване на води, генериране на големи количества отпадъци, в т.ч. и опасни, ангажиране на огромни площи обработвани земи и други негативни екологични ефекти, които трудно се коригират за столетия. По този начин **ВЕИ** намаляват нуждата от очистване на околната среда, както и разходите за възстановяване на нанесени щети.

Икономически най-изгоден и най-природообразен начин за производство на екологично чиста енергия сега е ветроенергетиката. Вътърът се оказва привлекателен поради няколко причини: има го в изобилие, "безплатен" е, практически е неизчерпаем източник на енергия, не води до замърсяване и до климатични аномалии.

Р.България активно се включи в международните усилия за предотвратяване изменението на климата, като прие съгласуваните цели на Европейския съюз и широко-мащабния пакет от мерки в областта на енергетиката.

Предвид гореизложените позитиви от изграждането и експлоатацията на **ВЕИ** в екологичен, икономически и обществен план, фирмата „Д-Ж КЪМПАНИ“ ЕООД е заявила и има готовност и възможност да реализира представеното инвестиционно предложение след получаване на съответните разрешения за това.

8. План, карти и снимки, показващи границите на инвестиционното предложение, даващи информация за физическите, природните и антропогенните характеристики,

както и за разположените в близост елементи от Националната екологична мрежа и най-близко разположените обекти, подлежащи на здравна защита, и отстоянията до тях.

Преобладаващият за района низинно-платовиден и ридово-хълмист релеф е отражение на платформения строеж на Мизийската равнина и специфичния характер на неотектонските движения. Характерни са ниски, разчленени билни възвищения, с асиметрично развити суходолия.

Проучваната територия около площадката на ВГ1, обхваща билните части на хълмовете. Теренът е равнинен, на места е разсечен от множество дерета, които му придават слабо хълмист релеф. Посоката на основните дерета е на северозапад - към р.Вит. Площадката е старо, необработвано дълго време лозе, обрасло с тревиста и на места храстовидна растителност.

Територията, където ще се ситуира ВГ2 е равнинна площ - нива, използвана в миналото за земеделие, най-вече за отглеждане на различни житни (зърнени) и технически култури - царевица, слънчоглед, рапица и др. Към момента от доста време не се обработва. Болшинството от имотите в околността са частна собственост, като част от тях са отдадени под аренда, като за целта на места са уедрени в големи блокове.

За подходи към предвидените за изграждане на съоръженията на инвестиционното предложение поземлени имоти ще се използват съществуващи стопански пътища, които от своя страна са свързани със съществуващата междуселска пътна инфраструктура. Никъде не се предвижда преминаване през чужди имоти.

Към информацията са приложени картови материали с отстоянията на ВГ1 и ВГ2 до границите на най-близо разположените защитени зони и населени места.

9. Съществуващо земеползване по границите на площадката или трасето на инвестиционното предложение.

Предвидените имоти за строителство на ИП са земеделски земи, ползвани в миналото от частните си собственици за селскостопански нужди. Към момента те не са обработвани и са изоставени.

10. Чувствителни територии, в т.ч. чувствителни зони, уязвими зони, защитени зони, санитарно-охранителни зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди и др.; Национална екологична мрежа.

Влиянието, което един ветроенергиен обект може да има върху околната среда, в голяма степен зависи от избрания за реализацията му район. Следователно за минимизиране на неблагоприятните влияния върху околната и социална среда, изборът на терен за изграждане на подобни обекти е от първостепенна важност.

Екологичните изисквания към територии за изграждане на ветрогенераторите, които задължително са взети под внимание и оценени още при предварителните проучвания са следните:

- Отдалеченост от територии за обитаване, с оглед защита на последните от шум, визуални промени и др.;
- Наличие на защитени ландшафти и ландшафтни елементи и допустима отдалеченост от техните граници;
- Опазване на защитени растителни и животински видове, които присъстват постоянно или сезонно на територията;
- Отдалеченост от обекти и комплекси на културно-историческото наследство – археологически и исторически паметници;
- Визуална съвместимост на избраната територия – визуални връзки от и към територията, особено от важни изгледни точки и маршрути;
- Съвместимост със съществуващи елементи, проводи и съоръжения - ВиК, електро-, СОЗ около водоизточници, пътища, напоителни системи и др.;
- Съвместимост със съществуващи телекомуникации на територията и в съседство – радиопредавателни, телевизионни и др. станции и съоръжения, както и съоръжения на мобилни оператори и др.;
- Осигуряване на безопасност на полетите и работата на летищни комплекси, разположени в близост на територията.

При проучването на алтернативите за ситуация на ветрогенераторите в избраните поземлени имоти, възложителят се е съобразил и с изискванията на чл.30 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), а именно, избрани са такива местоположения на съоръженията, че при тяхното изграждане и по-късно

при експлоатацията им минимално да се въздейства върху елементите на ландшафта (дерета, гори, пещери, пасища, блата и др.), които въз основа на своята линейна и непрекъсната структура или свързваща функция са значими за миграцията, географското разпространение и генетичния обмен в растителните и животинските популации и видове.

Никой от посочените ландшафтни елементи не е засегнат от изграждането на ИП. Площадките са извън границите на защитени зони.

11. Други дейности, свързани с инвестиционното предложение (например добив на строителни материали, нов водопровод, добив или пренасяне на енергия, жилищно строителство).

Проектите за изграждане на двата ВГ и подземната кабелна мрежа не предвиждат други дейности, имащи пряко отношение към инвестиционното предложение. Не се налага изграждането на нови магистрални водопроводи или канализации, добив или пренасяне на енергия, добив на строителни материали от съществуващи или новоразкрити карieri и др.

12. Необходимост от други разрешителни, свързани с инвестиционното предложение.

Реализацията на инвестиционното предложение не е свързано с необходимостта от издаване на други разрешителни, извън изискуемите по ЗУТ и неговите подзаконови актове.

III. Местоположение на инвестиционното предложение, което може да окаже отрицателно въздействие върху нестабилните екологични характеристики на географските райони, поради което тези характеристики трябва да се вземат под внимание, и по-конкретно:

1. съществуващо и одобрено земеползване;

За района на инвестиционното предложение са характерни агроландшафтите с интензивно селско стопанство. Естествената растителност е силно променена и е частично запазена само в неусвоените земеделски участъци.

Инвестиционната площ (територията на проектните имоти) представлява ясно обособен открит, равнинен селскостопански терен от обработвани земи, респ. представлява изцяло антропогенно модифициран хабитат. Не се очаква въздействие върху земеползването в района. Поради наличието на изградена инфраструктура не е необходимо ползването на земя за изграждане на пътна мрежа.

2. мочурища, крайречни области, речни устия;

На територията на имотите, където ще се реализира инвестиционното предложение, както и в контактните зони няма мочурища, крайречни области, речни устия

3. крайбрежни зони и морска околнна среда;

Инвестиционното предложение не засяга крайбрежни зони и морска околнна среда.

4. планински и горски райони;

С предвидената реализация на инвестиционното предложение не се засягат планински и горски местности, както и влажни зони.

5. защитени със закон територии;

Инвестиционното предложение не засяга защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ).

6. засегнати елементи от Националната екологична мрежа;

Инвестиционното предложение не засяга и защитени зони от НЕМ. Най-близко разположената защитена зона (ЗЗ) от Натура 2000 е:

ЗЗ „Река Вит”, с код BG 0000181 – „за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна”. Видно от приложените към информацията картови материали, площадката, предвидена за сътурирането на ВГ1, е на разстояние от 625 м по права линия от границата на ЗЗ, а площадката на ВГ2 отстои на 431 м от ЗЗ.

Другата защитена зона - ЗЗ BG0002074 „Никополско плато” за опазване на дивите птици, отстои на около 4200 м източно от територията на ИП. Тя е с площ 222 463,989 дка и е обявена със Заповед № РД-841/17.11.2008 г. на министъра на околната среда и водите. В актуализираният формуляр (2015 г.),

вследствие проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I“ предмет на опазване в ЗЗ „Никополско плато“ са включени 62 вида птици.

7. ландшафт и обекти с историческа, културна или археологическа стойност;

С реализирането на ИП на предвидените земеделски територии (обработвани земи) не се засягат основни елементи на ландшафта, тъй като нито на площадките, нито в непосредствена близост има реки, естествени блата, езера, преовлажнени ливади и други влажни зони, пещери, скални венци и дюни, седловини и други естествени територии, свързващи отделни планински масиви, полезащитни пояси, ливади и пасища, заливни речни тераси, гори и др.

На територията на и в близост до терените на ВГ не съществуват регистрирани паметници на културата, архитектурни и археологични обекти.

8. територии и/или зони и обекти със специфичен санитарен статут или подлежащи на здравна защита.

В близост до проектните имоти не се намират жилищни зони и територии, детски и учебни заведения, болници, санаториуми, обекти за производство на хrани (по § 1, т.37 от ДР на Закона за храните, стоковите борси и търгищата за хранi) и др. обекти, подлежащи на здравна защита по смисъла на § 1, т.3 от ДР на Наредбата за ОВОС.

Съгласно приложените схеми към информацията проектният ВГ1 отстои по права линия от границата на строителната регулация на най-близкото населено място с.Сомовит на 1131 м, а ВГ2 е на 1213 м от с.Сомовит, и на 2024 м. от с.Долни Вит. Спазени са изискванията за хигиенно-защитната зона, осигуряваща здравната защита на селищната среда и изискуемото отстояние не по-малко от 500 м от територията на населени места.

IV. Тип и характеристики на потенциалното въздействие върху околната среда, като се вземат предвид вероятните значителни последици за околната среда вследствие на реализацията на инвестиционното предложение:

1. Въздействие върху населението и човешкото здраве, материалните активи, културното наследство, въздуха, водата, почвата, земните недра, ландшафта, климата, биологичното разнообразие и неговите елементи и защитените територии.

Местоположението, определените малки площи за реализацията на обектите, характерът на предвидените дейности и характеристиките на околната среда на терена и в съседните територии не предполагат реализирането на инвестиционното предложение да доведе до превишение на стандарти и норми за качеството на околната среда. В резултат на реализирането на проектите, resp. при експлоатацията на ИП не се очаква възникването на кумулативен негативен ефект по отношение параметрите на околната среда и биоразнообразието в района.

В инвестиционното предложение не са предвидени източници на организирано изхвърляне на замърсяващи атмосферата вещества. Въздействието върху атмосферния въздух в района ще се прояви при реализирането на проекта, като източниците на замърсяване ще бъдат неорганизирани, преки, временни и краткотрайни. Кумулативен ефект по отношение на други дейности (производствени, добивни, строителни) в района не се очаква. Не се очаква каквото и да е изменение на микроклимата в района от провежданите СМР на площадките на инвестиционното предложение. Разпространението на вредните вещества няма да засегне приземния слой на атмосферата в най-близките населени места.

Инвестиционното предложение не предвижда източници на организирано емитиране на вредни вещества в атмосферата при неговата експлоатация.

При предварителните проучвания на алтернативите за местоположение на ветрогенераторите възложителят е избирал такива площадки за фундаментите им, както и трасе за подземната кабелна мрежа, които да не засягат регистрирани питейни водоизточници и свързаните с тях санитарно-охранителни зони.

Инвестиционното предложение, както в процеса на строителството, така и по време на неговата експлоатация, няма да бъде свързано с формиране на производствени отпадъчни води и ползването на водни обекти по смисъла на Закона за водите.

Изграждането на съоръженията и инфраструктурата към тях няма да бъде свързано с негативни промени в хидрографията на района, т.e. не предполагат нарушения в качествените и количествени характеристики на подземните води. Фундаментите на ветрогенераторите ще бъдат на около 2 до 4 m дълбочина, т.e. фундирането на тези съоръжения не засяга съществено геологичния разрез в дълбочина, за да окаже никакво въздействие върху подземните води. Не се предвижда ползване на подземни води.

Оценяваното инвестиционно предложение не представлява потенциална опасност за замърсяване и на повърхностните води. За нуждите на разглеждания обект не е необходима вода за производствени и питейно-битови нужди, което да налага самостоятелно водоснабдяване. По време на експлоатацията на ИП не се налага постоянно присъствие на поддържащ персонал.

Реализацията на инвестиционното предложение няма да доведе до негативни въздействия върху геологичната среда и няма да провокира свлачищни, ерозионни и други неблагоприятни физико-геологични процеси, поради ограниченото въздействие върху нея.

Допълнително преимущество е ползването на съществуващи пътища. Следването на максимална близост и използваемост на съществуващи стопански пътища и подходи до всеки ветрогенератор предпоставя възможно минимални нарушения и завземане на земи за реализацията на инвестиционното предложение.

Нарушенията върху растителната компонента на площадките ще се изразяват в отнемане за техногенни нужди на незначителен размер от площи за отглеждане на селскостопанска продукция. При унищожаването на рудералната растителност на обработваемата земеделска земя състоянието на автохтонната (коренна) растителност и растителното биоразнообразие няма да се промени. По време на експлоатацията на ИП не се очакват въздействия върху растителния свят в прилежащи терени, поради пълно отсъствие на емитирани замърсители в околната среда. Не се очаква кумулативно въздействие върху растителния свят в района при изграждането на ИП в съчетание с други подобни планове и ИП.

Основните местообитания на животни на територията, предвидена за изграждане на ветрогенераторите са в обхвата на терени с висока степен на земеделско усвояване. Не се засягат целини (пасища, мери) и/или естествени, значими по площ горски биотопи, в които биоразнообразието е по-високо. Видовото разнообразие на гръбначната фауна се обуславя от облика на района.

Обстоятелството, че предвидените за изграждане на ветроенергийните съоръжения терени са обработвани земеделски земи, определя ограниченият брой животински видове, които формират местообитания на тези територии. Те се свеждат до някои влечуги (основно гущери), с широко разпространение и дребни бозайници (основно гризачи), повечето от които не са предмет на защита.

Въз основа на проведеното проучване върху птиците през различни сезони и периоди от жизнения им цикъл в района на с.Милковица през 2010 и 2011 г. (съседни територии на същия инвеститор), могат да бъдат определени зоните с висок риск, вероятността от смъртност на индивиди, беспокойство и промени в структурата на populациите през размножителния сезон, както и важни територии за птиците по време на миграция и зимуване.

Гнездящите птици на територията могат да бъдат разделени на птици *гнездящи в агросистемите*, които пряко ще се засегнат от изграждането на турбините и такива, *населяващи горските пояси, лозя, овощни градини и прилежащи дерета*. Това са основните биотопи в изследвания район.

Видовият състав на гнездящите птици в агроценоза е доста беден. В различните монокултури гнездят между 3 и 6 вида птици. Посевите с жито и слънчоглед се обитават от най-голям брой видове: два вида чучулиги - полската (*Alauda arvensis*) и качулатата (*Galerida cristata*), пъдпъдъка (*Coturnix coturnix*), яребицата (*Perdix perdix*), както и два вида овесарки – черноглавата (*Emberiza melanocephala*) и сивата (*Miliaria calandra*), които гнездят в окрайнините на нивите и покрай полските пътища. Полската чучулига се среща във всички типове монокултури и е доминиращият вид в тях. В слънчогледа плътността е по-висока, като достига до около 15 дв./10 ха., а в царевицата е по-малобройна – около 6,7 дв./10 ха.

В прилежащите хабитати - овощни градини и лозя гнездят 14 вида птици, като най-много видове са от разред Врабчоподобни (Passeriformes).

Таблица. Видов състав, плътност и доминантна структура на гнездящите в овощните градини и изоставените лозя птици

№	вид	p/10 ха.	d
1	<i>Lanius collurio</i>	Червеногърба сврачка	5,7
2	<i>Streptopelia turtur</i>	Гургулица	2,8
3	<i>Miliaria calandra</i>	Сива овесарка	2,8
4	<i>Oriolus oriolus</i>	Авлига	1,4
5	<i>Sylvia communis</i>	Голямо белогушо коприварче	1,4
6	<i>Pica pica</i>	Сврака	0,7
7	<i>Turdus merula</i>	Кос	0,7
8	<i>Emberiza melanocephala</i>	Черноглава овесарка	0,7

9	<i>Phasianus colchicus</i>	Фазан	0,7	3,4
10	<i>Columba palumbus</i>	Грияк	0,7	3,4
11	<i>Coturnix coturnix</i>	Пъдпъдък	0,7	3,4
12	<i>Emberiza hortulana</i>	Градинска овесарка	0,7	3,4
13	<i>Muscicapa striata</i>	Сива мухоловка	0,7	3,4
14	<i>Cuculus canorus</i>	Кукувица	0,7	3,4
Общо:			20,7	100%

Извършени доминанти в орнитокомплекса са червеногърбата сврачка (*Lanius collurio*), гургулицата (*Streptopelia turtur*) и сивата овесарка (*Miliaria calandra*). Това са и видовете доминиращи сред птиците размножаващи се в прилежащите подобни хабитати.

В горските пояси и островни горички гнездят още испанско врабче (*Passer hispaniolensis*), авлига (*Oriolus oriolus*), гарван (*Corvus corax*), скорец (*Sturnus vulgaris*), синявица (*Coracias garrulus*) и др. Покрай пътищата в отвесните лъсови земни брегове гнездят пчелояди (*Merops apiaster*). Някои от видовете гнездят на колонии, като образуват значителни струпвания в подходящи местообитания.

Други приоритетни видове птици, предмет на опазване и в защитената зона са:

Орел змияр /*Circaetus gallicus*/. Гнездящ в зоната с 3-4 двойки и редовно наблюдаван през размножителния сезон на 2021 г. Рядко наблюдаван по време на миграция – 1 екз. през пролетния миграционен сезон и 5 екз през есента.

Малък орел /*Hieraetus pennatus*/. Гнездовата популация на малкия орел се оценява на до 3 двойки. Има регистрирани гнездовища в района на с.Драгаш войвода и с.Новачене. Видът е наблюдаван и по време на теренни проучвания през размножителния сезон на 2021 г. Не е наблюдаван по време на миграция.

Голям ястreb /*Accipiter gentilis*/, гнездящ в зоната с 2 двойки и многократно наблюдаван в периода 2005 – 2020 г., най – често в районите около селата Лозица, Бяла вода, Евлогиево, Никопол и Драгаш войвода. По време на миграция мигрират между 4 и 13 птици.

Малък ястreb (*Accipiter nisus*). Гнездящата популация на малкия ястreb се оценява на 1 – 4 двойки. През 2021 г. малкият ястreb е наблюдаван в района на Драгаш войвода, при с. Въбел, при гр. Никопол и при с.Муселиево. Малкият ястreb се среща сравнително редовно в границите на 33 „Никополско плато“ по време на миграция. По-многоброен над проучваната територия е през есента – до 10 птици, а през пролетта е рядък.

Късопръст ястreb (*Accipiter brevipes*). Гнездящата популация на късопръстия ястreb се оценява на 1 – 3 двойки. Видът гнезди в между с.Муселиево и с.Евлогиево и в района на с.Драгаш войвода. Късопръст ястreb е наблюдаван в с.Дебово и в гр.Никопол. Видът е наблюдаван в района на с.Лозица и между с.Драгаш войвода и гр.Белене. Регистриран е по един екземпляр по време на миграция през пролетта и есента.

Белоопашат мишев (*Buteo rufinus*). Гнездовата популация е определена на 10-12 двойки. Видът е наблюдаван по време на теренни проучвания през гнездовия период на 2021 г. в следните локалитети – южно от с.Муселиево – неколкократно 1 двойка, между с.Жернов и с.Въбел, североизточно от с.Новачене, на скалите до р.Дунав източно от гр.Никопол, източно от с.Драгаш войвода – неколкократно двойка, северно от с.Любеново, до с.Евлогиево. Установени са общо 6 застъпи територии на белоопашати мишеви в зоната през 2021 г. Редовно се среща над територията на инвеститора по време на миграция. Част от наблюдаваните птици са местни, които се хранят в тази територия.

Обикновен мишев (*Buteo buteo*). Гнездящата популация на обикновения мишев се оценява на 4 двойки. По време на теренно проучване през 2021 г. обикновеният мишев е наблюдаван около с.Новачене, при с.Любеново, в района на Никопол, в района на селата Лозица и Муселиево. Най-многоброен мигриращ вид от грабливите птици. По-многочислен през есента, установени са до 595 птици.

Малък креслив орел (*Clanga pomarina*). Гнездящата популация на малкия креслив орел се оценява на 3 - 4 двойки. По време на размножителния сезон видът е многократно наблюдаван в периода 2005 – 2020 г., най-често в районите около селата Лозица, Бяла вода, Въбел, Евлогиево, Жернов и Драгаш войвода. Малкият креслив орел се среща редовно в границите на 33 „Никополско плато“ по време на пролетната и есенна миграция. На територията на ИП малкия креслив орел е рядък по време на миграция – 1 птица установена през пролетта и 3 птици през есента.

Видове, приоритетни за опазване и с добра гнездова численост в района са и **черния** (*Ciconia nigra*) и **белия щъркел** (*Ciconia ciconia*), които се срещат често и по време на миграция с числености от няколко

стотин екземпляра. По-многочислени са през есенния миграционен сезон. През есента в района на ИП са преминали общо 454 бели щъркела (*Ciconia ciconia*) и 129 черни щъркела (*Ciconia nigra*). Белият щъркел, въпреки че е най-многочислен мигриращ реещ вид, е в незначителна численост в сравнение с миграращите през страната щъркели и районът не се явява миграционен коридор за вида.

Въз основа на проведени наблюдения и анализи на орнитофауната в района на ИП заключението е, че не се очаква въздействие като загуба на местообитания и смъртност на индивиди при гнездящите видове птици. Малката площ на фундаментите на двата ветрогенератора ще отнемат част от гнездова територията на една двойка полски чучулиги (един декар е площта заета от 0,15 двойки при максимална плътност на вида).

Районът не е изявен миграционен коридор, място с тесен фронт на миграция и територия, която концентрира високи числености птици по време на миграция.

Територията на ИП не е гнездова и ловна територия на консервационно значими видове птици или видове с висок природозащитен статус.

Числеността на зимуващите грабливи птици в изследвания район е ниска, видовият състав е беден. Наблюдавани са единични птици

Уязвими от ветроенергийните съоръжения са и прилепите, като предмет на опазване в ЗЗ „Река Вит“ са 11 вида. Широките, открити обработвани площи на практика са лишени от убежища и не предоставят подходящи условия като ловна територия на прилепите. От установените 6 вида прилепи, непосредствено в района на ИП, само един от тях е включен в Приложение II на директива 92/43 ЕС и е предмет на опазване в мрежата от защитени зони Натура 2000 - *пещерен дългокрил* (*Miniopterus schreibersii*). Този вид се отдалечава на големи разстояния от дневните си убежища. Незначителната численост на прилепните популации непосредствено в проектната територия определят ниската степен на въздействие на елементите на ИП върху тях. Реализацията на ИП не нарушава миграционни коридори на прилепи. Строителството на ветрогенераторните кули няма да доведе до пряка смъртност на индивиди, тъй като не се унищожават техни убежища. При експлоатацията ще има слабо въздействие върху прилепните популации, главно поради тяхната изключително ниска численост непосредствено в площта, заета от ветрогенераторите.

Друг екологичен фактор при реализацията на ветрогенераторите е миграцията на замърсители в околната среда. През строителния период възможните изменения на условията, влияещи за формирането на елементите на ландшафта в контактните зони, са сравнително нищожни. Те са свързани с привлеченната механизация за изпълнение на проекта и са с временен характер. След изграждането им, конструкциите на ветрогенераторите ще се открояват като самостоятелни техногенни елементи на фона на естествените природни дадености, без да са предизвикани съществени промени в съществуващите пространствени структури и в определена степен ще възпроизвеждат урбанизирана среда. Независимо че преходът от открити пространства (равнинен) към локалните вертикални устройства (кулите) възпроизвежда урбанизирана среда, характерът на ландшафта се запазва. Изпълнението на инвестиционните обекти ще промени локално изгледните пространства главно на пътуващите по пътните комуникации и на земеделските стопани, работещи в района. Габаритите на ветрокулите и техният брой (2 бр.) на практика няма да затворят изгледни пространства към съседни територии.

Появилите се нови антропогенни структури след реализацията на инвестиционното предложение ще имат преди всичко визуално отражение при изгледните характеристики на ландшафта. Тази промяна обаче е „ажурна“. Не се предвижда изграждане на плътни прегради около съоръженията, не се затварят с големи обеми осите на основните изгледни пространства към полето от почти всички точки в околността. Възприемането им от временно пребиваващите на територията хора или от живущите в с. Сомовит ще бъде с по-висока степен на антропогенизация, но без особени промени в ландшафтно-естетическата стойност, защото площните промени на ландшафта ще бъдат незначителни поради липса на обемност от новите елементи на ландшафта.

2. Въздействие върху елементи от Националната екологична мрежа, включително на разположените в близост до инвестиционното предложение.

С предвидената реализация на инвестиционното предложение не се засягат защитени територии и зони, подлежащи на защита по общо и/или специфично законодателство. Няма обекти, защитени от международен или национален закон, поради тяхната екологична, природна, културна или друга ценност, които могат да бъдат засегнати.

Не се очаква отрицателно въздействие от инвестиционното предложение върху функциите и природозащитните цели, както и значителна загуба на типове местообитания и на местообитания на растителни и животински видове, предмет на опазване в защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000, поради местоположението на площите извън границите на тези зони.

В земите от региона в близост до площадките за реализиране на ИП не се предвижда и няма планове за строителството на други промишлени обекти, елементите на които в съчетание с елементите на оценяваното инвестиционно предложение да окажат неблагоприятно въздействие върху защитените зони и техните компоненти.

Терените, предвидени за създаване на ветрогенераторите са антропогенно усвоена територия, resp. представляват равнинен селскостопански терен от обработвани земи. На територията на имотите, където ще се реализира инвестиционното предложение, както и в контактните зони няма типове природни местообитания и местообитания на редки или застрашени от изчезване растителни видове. Проектната територия не представлява консервационно значимо място или място с висок биологичен потенциал за фауната в района.

Реализацията на обекта няма да бъде свързано с унищожаване на ценни дървесни, растителни и животински видове. За изграждането на фундаментите на 2 бр. ВГ се отнемат трайно минимални площи – около 1.0 дка.

Въздействията върху елементите на ландшафта също не са значителни и са допустими за територията. Новите техногенни структури на ИП не са свързани с промени в релефа и няма да окажат влияние върху ландшафтнообразуващите фактори на местностите, в които се намират проектирани площадки.

В процеса на експлоатация не се очакват никакви изменения на условията, влияещи за формирането на елементите на ландшафта в прилежащите зони. Елементите, формиращи ландшафта в терените, предмет на инвестиционното предложение, ще са незначително променени – променена в ползването е земята само в основата на ветрогенераторите. Инвестиционната идея не предвижда формирането на източници, еmitиращи вредни вещества в атмосферата, водите и почвите, поради което няма да повлияят на възможностите за самоочистване и самовъзстановяване на типовите и подтипове ландшафти, контактуващи с обекта, както и за регенерацията на природните ресурси в района.

Реализацията на ИП не нарушава миграционни коридори на прилепи. Строителството на ветрогенераторните кули няма да доведе до пряка смъртност на индивиди, тъй като не се унищожават техни убежища. Експлоатацията на ИП ще има слабо въздействие върху прилепните популации, главно поради тяхната изключително ниска численост непосредствено в площта, заета от ветрогенераторите.

Заключението от проведения преди няколко години мониторинг на прилепите в района показва, че инвестиционното намерение може да бъде реализирано, като риска от колизии, беспокойство и бариерен ефект при тези видове е нисък.

3. Очакваните последици, произтичащи от уязвимостта на инвестиционното предложение от риск от големи аварии и/или бедствия.

В практиката на построени подобни обекти в световен мащаб, както и у нас, в т.ч. и в литературата не съществуват данни за уязвимост на инвестиционното предложение от риск от големи аварии и/или бедствия. По време на извършване на СМР и при експлоатацията инвестиционното предложение не включва използване, съхранение, транспорт, производство и работа с материали, които могат да бъдат опасни за околната среда и здравето на хората при настъпили аварийни и/или бедствени ситуации.

При реализацията и последващата експлоатация на инвестиционното предложение не се предвиждат емисии на вещества, в т.ч. приоритетни и/или опасни, при които се осъществява или е възможен контакт с води. Предвидените дейности не са свързани с образуването на производствени води и не се очаква възможност от евентуално проникване на подобни вещества в канализация, повърхностни или подземни води.

Не се очакват емисии на вредни вещества в атмосферния въздух. Естеството на обекта и неговата функция не предполагат образуването и еmitирането на вредни замърсители в околната среда при аварийни ситуации.

4. Вид и естество на въздействието (пряко, непряко, вторично, кумулативно, краткотрайно, средно- и дълготрайно, постоянно и временено, положително и отрицателно).

Съгласно критериите на Наредбата за ОВОС въздействията върху околната среда от реализацията на инвестиционното предложение (ИП) са:

- 1. Атмосферен въздух** – Очакваното въздействие на ИП върху атмосферния въздух е следното: **Пряко и отрицателно** като въздействие по време на реализацията му – запрашаване при изкопно-

засипните дейности на строителната площадка и по трасетата на кабелната мрежа и отделяне на вредни газове от строителната и транспортната техника; *Незначително* като характер и степен; *Локално* като обхват – в границите на проектната площ; *Краткотрайно, инцидентно, с ниска честота* като проявление - в зависимост от видовете работи в дадения момент и метеорологичните условия; *Възстановимо; Без кумулативен ефект.*

Прахо-газовите емисии при реализацията на ИП са пренебрежимо малки, така че няма да бъдат пренесени на големи разстояния, нито ще пречат на способността на атмосферата за самоочистване.

След завършване на СМР и проведените рекултивационни дейности не се очакват отрицателни въздействия върху качеството на атмосферния въздух, поради отсъствието на всякакви източници на емисии на вредни вещества (организирани и неорганизирани).

2. Повърхностни и подземни води – не се очаква отрицателно въздействие върху количеството и качественото състояние на повърхностни и подземни води в резултат на строително-монтажните дейности и при експлоатацията на ИП. На територията на и в близост до нея няма санитарно-охранителни зони и източници за питейно водоснабдяване и минерални води за битови цели. Няма генериране на отпадъчни води (битови/промишлени), поради което не се налага третиране на такива. За реализацията на ИП не се предвиждат ограничения, забрани и неосъществяването на същата не попада в списъка от мерки за достигане, запазване и подобряване на водите в района, съгласно основната цел на утвърдения ПУРБ на Басейнова дирекция на управление на водите в Дунавски район (БДУВДР).

3. Геологична среда (земни недра) - Въздействието върху геологичната среда от реализацията на инвестиционното предложение е оценено, както следва: *Незначително* като характер и степен (не засяга геологичната основа в дълбочина); *Локално* по обхват (в рамките на проектната площ); *Пряко и постоянно* като въздействие; *Дълготрайно и необратимо, без кумулативен и комбиниран ефект.*

4. Почви - Въздействието на проекта върху почвите ще бъде с *ограничен териториален обхват; пряко и трайно* за обработвания терен (изкопите за фундаментите) и *временно* за депата за временно складиране на изсетата земна маса и почвен слой, необходими за последващата рекултивация на нарушените терени, с възможност за възстановяване на почвите след приключване на строителството и провеждане на рекултивация; *без кумулативен ефект.*

5. Растителен свят – Въздействието върху растителния свят при реализирането на инвестиционното предложение ще се изразява в:

- локална загуба на местообитания на растителни видове на терените, предмет на непосредствените СМР – *трайно и значително въздействие* за макар и оскудната растителност на площите, предмет на ИП, но с *ограничен териториален обхват;*

- механично увреждане на местообитания, утъпкане и повреждане на растителност, ограничено в периметъра на движение и местостоеще на строителната и транспортна техника извън чисто изкопните площи и на местата за временното складиране на изкопните земни и земно-скални маси, в подходите към тях и др. – *временно и краткотрайно отрицателно въздействие* (докато трае строителния процес) и с *малък териториален обхват.* *Възстановимо* след провеждане на рекултивационните мероприятия, след спиране на строително-монтажните дейности и използването на временните площи. *Не се очаква кумулативно въздействие* върху растителния свят в района при реализацията на инвестиционното предложение в съчетание с други подобни планове и обекти.

6. Животински свят – При реализацията на инвестиционното предложение не се очакват негативни въздействия и кумулативен ефект върху представители на ихиофауната (Риби Pisces) и на Клас Земноводни (Amphibia), поради липса на водни обекти в границите на двете площадки и в близост до тях. В процеса на строително-монтажните дейности е възможно пряко нарушаване на някои местообитания на представители на Клас Влечуги (Reptilia) без фатален край за самите индивиди, поради тяхната бърза подвижност. Нарушенията ще имат *временен и краткосрочен характер.* Въздействието върху популациите на видовете ще бъде минимално, няма да засегне техните хабитати и няма да бъде нарушена структурата на местните популации. Очаква се *незначително въздействие* върху гнездящите птици вследствие загуба на местообитания, поради което реализирането на инвестиционното предложение няма да се отрази върху числеността на преминаващите през района индивиди от оценяваните видове. Увреждане на местообитания в границите на защитените зони по директивата на птиците няма да има поради местоположението на инвестиционното предложение – извън тях.

Въздействията по време на строителството на ИП върху бозайниците се очакват да бъдат: *с временен и краткосрочен характер* по отношение загуба на местообитания. Загубата на тези слабо пригодни местообитания, както и тяхната относително малка площ определят потенциалното въздействие като *незначително*. Въздействие върху популациите на видовете няма да има. Въздействията върху бозайната фауна при експлоатацията на ИП са в степен клоняща към нула. *Кумулативният ефект* върху бозайниците от реализацията на инвестиционното предложение в съчетание с други подобни инвестиционни предложения в района ще е *незначителен*.

7. Отпадъци – Очакваното въздействие на отпадъците върху околната среда при реализацията на инвестиционното предложение е следното: *Незначително* като характер и степен; *Пряко и отрицателно* като въздействие; *Локално* като обхват; *Краткотрайно* по време (докато трае строителния процес); *Възстановимо; Без кумулативен и комбиниран ефект*. По време на експлоатацията на ИП не се очаква въздействие от отпадъците, поради факта, че такива няма да се генерират.

8. Физични фактори - въздействието на шума от строителните дейности при реализацията на ИП е следното: *Пряко* като въздействие; *Значително* по степен за обслужващите строителната техника и *незначително* за околната среда; *Периодично* – при извършване на изкопните работи, при работа на помпите за бетон, на багери и фадроми, едновременност на операциите по товарене, транспорт и др. *Краткотрайно* по време; *Временно* като продължителност; *Локално* като обхват за околната среда; *Без кумулативен ефект*.

В близост до бъдещите обекти на инвестиционното предложение няма територии с нормиран шумов режим. Не се очаква превишаване на нормите за дневен и нощен шум. Не се очаква нарушаване на санитарно-хигиенните норми за населението на околните населени места, тъй като те са на достатъчни големи отстояния по права линия.

В конкретният случай, по време на експлоатацията на карьерата, шумът ще въздейства отрицателно само за определени групи хора (предимно багеристи, фадромисти, кранисти, шофьори и др.), работещи на строителните машини, или намиращи се в непосредствена близост до тях, но не дава значително отражение на цялостната екологичната обстановка в района.

Вибрациите и електромагнитните лъчения няма да представляват рисков фактор по отношение здравето на хората и околната среда в цялост, тъй като те са технологично недопустими и не се очакват въздействия от тях.

9. Ландшафт - Реализацията на инвестиционното предложение ще е свързано с пряко и трайно нарушаване на земи и приповърхностно навлизане в геологическите структури. На процесните територии ще се появят нови техногенни форми, които ще променят изцяло пространствените структури и елементи на съществуващия ландшафт, макар и в ограничен мащаб. Изграждането на двата ВГ ще бъде свързано и със значителна визуална промяна в състоянието на ландшафта. Въздействията върху ландшафта ще бъдат в *ограничен териториален обхват, допустими*, със слаби изменения в типологията на ландшафта, без да бъдат променени значително релефа, ландшафтнообразуващите фактори на конкретната местност и съществуващата устойчивост на ландшафта.

10. Материално и културно наследство - От направеното проучване е установено, че в обхвата на проектните площадки няма регистрирани археологически паметници на културата. Поради това при реализацията на ИП не се очакват отрицателни въздействия върху обекти на материалното и културно наследство.

11. Здравно – хигиенни аспекти - Въздействието върху здравето на хората от реализирането на инвестиционното предложение е следното: *Пряко като въздействие* за извършващите строително-монтажните дейности на двете площадки и пребиваващите непосредствено на нея; *Краткотрайно и временно* при отделните операции; *Незначително и без отрицателни въздействия* върху здравния статус на населението от околните селища.

Не се очакват неблагоприятни здравно-хигиенни ефекти за хората от населените места в околността, както и за временно пребиваващите в близост до проектната територия по време на експлоатацията на инвестиционното предложение.

5. Степен и пространствен обхват на въздействието - географски район; засегнато население; населени места (наименование, вид - град, село, курортно селище, брой на населението, което е вероятно да бъде засегнато, и др.).

Предвидените за реализацията на ИП площадки са извън населени места и не се очаква въздействие върху живущите в тях.

6. Вероятност, интензивност, комплексност на въздействието.

Не се очаква отрицателно въздействие от реализацията на ИП.

7. Очакваното настъпване, продължителността, честотата и обратимостта на въздействието.

Честотата, продължителността, трайността на въздействието върху отделните компоненти на околната среда, материалното и културно наследство, здравно-хигиенните аспекти и др. подробно са посочени по-горе в информацията.

8. Комбинирането с въздействия на други съществуващи и/или одобрени инвестиционни предложения.

Не се очаква комбиниране и кумулиране на въздействия с други съществуващи и/или одобрени инвестиционни предложения.

9. Възможността за ефективно намаляване на въздействията.

Предвидени са мерки, които е необходимо да се включат в инвестиционното предложение, свързани с избягване, предотвратяване, намаляване или компенсиране на предполагаемите значителни отрицателни въздействия върху околната среда и човешкото здраве.

10. Трансграничният характер на въздействието.

Не се очаква трансгранично въздействие от реализацията на ИП.

11. Мерки, които е необходимо да се включат в инвестиционното предложение, свързани с избягване, предотвратяване, намаляване или компенсиране на предполагаемите значителни отрицателни въздействия върху околната среда и човешкото здраве.

11.1. По отношение на атмосферния въздух с цел минимизиране на праховите емисии и предотвратяване на вторично атмосферно замърсяване по време на строителството:

- да не се допуска да работят строителни машини и МПС с неизправни двигатели с вътрешно горене;
- да не се допуска извънгабаритно товарене на транспортни средства с насипни материали;
- местата за временно съхранение на насипни материали и строителни отпадъци при сухо и ветровито време да се омокрят или да се покриват, за да се намаляват неорганизираните емисии на прах;
- местата за временно складиране на насипни материали и строителни отпадъци своевременно да се почистват след оползотворяването и извозването им;

11.2. По отношение на водите:

- По време на СМР - доставяне на работещите на обекта питейна вода с подходящи качества;
- Осигуряване на химически тоалетни за работниците на обекта при изпълнение на СМР.

11.3. По отношение на геологската основа и земетръс с цел осигуряване на стабилна връзка на фундамента с основата и гарантиране на безаварийна експлоатация:

- При работното проектиране се предвижда инженерно-геоложко проучване на всяка от стъпките за фундаментите на ветрогенераторите;
- Фундирането на ветрогенераторите на етап проектиране ще бъде извършено в съответствие с изчислителното натоварване и дадените в инженерно-геоложките доклади препоръки.

11.4. По отношение на земите и почвите с цел опазване на почвения слой и възпрепятстване на проявата на ерозионни процеси:

- На етап проектиране и строителство СМР ще се организират по начин, по който почвите да бъдат в най-малка степен засегнати от навлизането на строителната, монтажната и транспортна техника.
- При проектирането и строителството площа при изкопните работи ще бъде прецизирана и ограничена в максимална степен.

- Движението на транспортната техника и механизация към отделните строителни площацки да се извърши по маркирани маршрути, с оглед предотвратяване безразборното утъпване на почвите и наличната тревна растителност.

- Съхраняването на строителните материали и отпадъци, както и престоя на механизацията да става само на определените временни площацки.

- На етап проектиране се предвижда изготвяне на план за рекултивация на нарушените от дейностите по изграждане на ветрогенераторите и на подземната кабелна мрежа терени, както и след демонтажа на съоръженията.

11.5. По отношение на растителността и животинския свят:

- На етап проектиране и строителство, за целите на рекултивацията на нарушените от строителния процес терени и за възстановяване на растителността - изкопаните за фундаментите на ветрогенераторите земно-скални маси се предвижда да се използват чрез обратно връщане върху бетонните им стъпки и за настилка на вътрешните комуникационни връзки.

- При реализацията на изкопните работи обработваемия почвен слой и хумусния пласт ще бъдат изгребвани и депонирани отделно и след изливането на бетоновия фундамент ще бъдат положени отгоре. По този начин за сравнително кратък период ще може да се възстанови естествената растителност и свързаните с нея животински видове.

- Изрязване и съхраняване на отнетия тревен чим с хумусния слой и оползотворяването му при обратния насип на фундаментите и трасетата на подземния кабел.

- Предвижда се провеждането на подробна разяснителна кампания сред всички участници в СМР-дейностите с цел предотвратяване на щети върху растителния и животинския свят в района. Фирмата изпълнител на строителството ще се ангажира с отговорността да не допуска работници и служители да убиват и/или улавят животни, да разрушават техни убежища и пр.

- Предвижда се въвеждане на ограничение на скоростта на превозните средства в обекта, за да се избегне прегазването на по-бавно подвижните животни.

- С цел запазване на животните и естествената им среда предварително ще бъдат взети мерки за недопускане на рискове от пожар, разлив на горива и смазочни материали, изхвърляне на отпадъци, повредени части от машини, излишъци от бетон и всякакви други дейности, които биха предизвикали увреждане на животни и естествената им среда.

- С цел ограничаване обезпокояването на животинските видове се предвижда СМР-дейностите да се извършват през светлата част на деня.

11.6. По отношение на отпадъците:

Образуваните отпадъци да се събират разделно и съхраняват на временни площацки до:

- извозване на строителните отпадъци на депо, определено от община;

- събиране на твърдите битови отпадъци в метален контейнер и извозването им на организирано депо за ТБО;

- образуваните опасни отпадъци (при евентуална авария на транспортно средство или механизация) да се извозват своевременно до базата на строителя и предават на физически или юридически лица, притежаващи разрешение за дейността по чл.35 на ЗУО.

11.7. По отношение на шума

На етапа на строителството се предвижда:

- строителните и монтажни дейности да се извършват само през дневния период;

- да не се допуска работа на строителна и транспортна техника на празен ход;

- да се определят подходящи трасета за преминаване на обслужващият товарен транспорт, с цел ограничаване (минимизиране) минаването им през близките населени места.

11.8. По отношение на здравно хигиенните аспекти:

A. Мерки за предотвратяване и намаляване на неблагоприятните въздействия върху здравното състояние на работещите в етапа на изпълнение на СМР-дейностите:

- За осигуряване на безопасни условия на труд изкопните работи за полагане основите на ветрогенераторите и на кабелите ще бъдат извършвани с подходящи машини и при строг контрол.

- Доставянето, разтоварването, монтирането на фундаментите и на ветрогенераторите ще се извършват под контрола на обучени за този вид дейности лица, с подходящи тежки машини и кран.

- Трасетата за преминаване на тежките машини и товарни коли до мястото на монтиране на всеки ветрогенератор ще бъдат предварително подгответи и обезопасени.
- Здравната защита на работещите на обекта се изразява в задължение за носене на каски, подходящи обувки с твърда предна част, предпазни ръкавици, работно облекло, съобразно сезона.
- СМР-дейностите се предвижда да се изпълняват при подходящи метеорологични условия, т.е. да не се работи при дъждовно време, силен вятър или снеговалеж.
- Предвижда се провеждането на задължителен предварителен инструктаж на работещите, включващ запознаване с всички възможни рискове от увреждане на опорно-двигателния апарат, претоварване, злополуки и аварии.
- Ще се предприемат мерки да не се допуска разлив на нефтени горива, отработени смазочни моторни и машинни масла.
- Ще бъдат осигурени вода за питейно-битови цели, отговаряща на хигиенните изисквания, химическа тоалетна, място за почивка и хранене на работещите - фургони, както и оборудване и аптечно-санитарни принадлежности и материали за вземане на спешни мерки при злополуки.

Б. Мерки за предотвратяване и намаляване на вредните въздействия върху населението:

- За предотвратяване на злополуки при СМР-дейностите се предвижда забрана за влизане на външни лица по време на дейностите свързани с подготовка на фундаментите и монтирането на ветрогенераторите.
- На етап проектиране и експлоатация се предвижда използването на нови ветрогенератори с подобрени шумови, аеродинамични и визуални характеристики.
- В периода на експлоатация на парка се предвижда поддръжката и ремонтът на ветрогенераторите да се извършват по международни стандарти от квалифицирани лица, целящо недопускането на тежки аварии и злополуки, тъй като площадките нямат ограда или охрана.
- На етап проектиране, строителство и експлоатация се предвижда изготвянето и прилагането при необходимост на Авариен план, за да се предотвратят всички опасности при природни бедствия (бури, снеговалежи, заледявания, наводнения, порои, земетресения и пр.) в района на ветроенергийните съоръжения. В резултат на описаната мярка ще се осигури здравна защита на работниците, управление на риска и ограничаване на въздействието върху околната среда при аварийни ситуации.